

อนาคตภาพการผลิตบัณฑิตระดับอาชีวศึกษาศึกษาบัณฑิตของสถาบันการอาชีวศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในทศวรรษหน้า (2566-2576)
**The Senario For The Production of Vocational Graduates of Vocational
Education Instituttions Under the Office of the Vocational Education
Commission in the Next Decade (2023-2033)**

พัทธพล จารุจิตร,
ธีระพล เพ็งจันทร์ และ นวตกร หอมสิน
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
**Pattaphon Charuchit,
Theeraphon Pengchan and Nawattakorn Homsin**
Udon Thani Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail : strt3696@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอนาคตภาพการผลิตบัณฑิตระดับอาชีวศึกษาศึกษาบัณฑิตของสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในทศวรรษหน้า (2566-2576) เป็นวิจัยเชิงคุณภาพใช้เทคนิคการวิจัยเชิงอนาคต (Future Research) ตามกระบวนการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Future Research) สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะกลุ่มแบบเจาะจง ดังนี้ 1.กลุ่มผู้บริหารด้านอาชีวศึกษา 2. ผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย 2.กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านสถานประกอบการ โดยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ตามเกณฑ์ของ Macmillan (1971) รวมทั้งสิ้น 25 คน สอบถามความคิดเห็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบเดลฟาย (Delphi Questionnaire) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่ามัธยฐาน ฐานนีย และค่าพิสัยแบบควอไทล์ และค่าเฉลี่ย ร้อยละ และวิเคราะห์แบบสอบถามตามแบบประมาณค่า 5 ระดับตามวิธีของ ลิเคิร์ท (Likert Scale) ผลการวิจัย พบว่า อนาคตภาพการผลิตบัณฑิตระดับอาชีวศึกษาศึกษาบัณฑิตของสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในทศวรรษหน้า (2566-2576) แนวโน้มการผลิตบัณฑิตในระดับอาชีวศึกษาศึกษาบัณฑิตในอนาคตมุ่งเน้นการผลิตนักศึกษาอย่างมีคุณภาพ พบว่ามีแนวโน้มในการขับเคลื่อนที่สำคัญ 6 ด้าน ดังนี้ 1.ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาศึกษาบัณฑิต คิดเป็นร้อยละ 59.14 ผลการวิจัยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ด้านการจัดการหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 56.0 ผลการวิจัยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก 3.ด้านจัดการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษาศึกษาบัณฑิต คิดเป็นร้อยละ 54.85 ผลการวิจัยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 4. ด้านครูผู้สอนระดับอาชีวศึกษาศึกษาบัณฑิต คิดเป็นร้อยละ 54.28 ผลการวิจัยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก 5. ด้าน

* วันรับบทความ : 27 มีนาคม 2567; วันแก้ไขบทความ 7 เมษายน 2567; วันตอบรับบทความ : 22 เมษายน 2567

มาตรฐานอาชีวศึกษาระดับอาชีวศึกษามัธยมศึกษา คัดเป็นร้อยละ 53.71 ผลการวิจัยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
6. ด้านบริหารจัดการระดับอาชีวศึกษามัธยมศึกษา คัดเป็นร้อยละ 55.42 ผลการวิจัยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก

คำสำคัญ : อนาคตภาพการผลิตบัณฑิต; อาชีวศึกษามัธยมศึกษา; สถาบันการอาชีวศึกษา; สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษาในทศวรรษหน้า (2566-2576)

Abstract

The Senario for The Production of Vocational Graduates of Vocational Education Instituttions Under The Office of The Vocational Education Commission In The Next Decade (2023-2033). It is a qualitative research using future research techniques (Future Research) research process. Interview with specific groups of experts as follows: 1. Group of vocational education administrators. 2. Group of establishment experts. By interviewing experts according to the criteria of Macmillan (1971). A total of 25 people asked for opinions from a group of experts a Delphi Questionnaire. Statistics used in data analysis were median, mode , quantile range and mean percentage. Questionnaires were analyzed according to estimation. 5-level according to the Likert Scale method. The results of the research found that the future picture of the production of vocational graduates of vocational education institutions. Under the Office of the Vocational Education Commission in the next decade (2023-2033), trends in the production of graduates at the vocational education level in the future. Focus on producing quality students. It was found that there were 6 important driving trends as follows: 1. Characteristics of vocational education graduates. Accounting for 49.14 percent, the overall research results were at the high level. 2. Curriculum management. Accounting for 56.0 percent, the overall research results were at a high level. 3.Management of teaching and learning at the vocational graduate level Accounting for 54.85 percent, the overall results of the research were at the high level of 4 for teachers at the vocational graduate level. Accounting for 54.28 percent, the overall research results were at a high level. 5. Vocational education standards at the graduate vocational level Percentage 53.71 Overall research results are at the high level. 6. Vocational graduate administration level. Accounting for 55.42 percent, the overall research results were at a high level.

Keywords : The Senario for The Production of Vocational Graduates of Vocational Education; Instituttions Under The Office of The Vocational Education; Commission in the Next Decade (2023-2033).

บทนำ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2556 หมวด1 การจัดระเบียบบริหารราชการในส่วนกลาง มาตรา 17 ให้มีคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีหน้าที่พิจารณา เสนอนโยบาย แผนพัฒนามาตรฐานและหลักสูตรการอาชีวศึกษาทุกระดับที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติการส่งเสริมประสานงานการจัดการอาชีวศึกษาของรัฐ และเอกชน การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา โดยคำนึงถึงคุณภาพ และความเป็นเลิศทางวิชาชีพ และเสนอแนะในการออกระเบียบ หลักเกณฑ์และประกาศ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานของสำนักงานเพื่อประโยชน์ในการพิจารณา นโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการอาชีวศึกษา ระดับปริญญา ให้คณะกรรมการการอาชีวศึกษาพิจารณาให้สอดคล้องกับนโยบาย แผนพัฒนา และเป็นไปตาม มาตรฐานการศึกษา ระดับอุดมศึกษาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2546) แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560 – 2579 ที่มีความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ต้องการพัฒนาและยกระดับการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาให้ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านอุตสาหกรรมและธุรกิจ ซึ่งการจัดการศึกษา ในระดับอาชีวศึกษาถือว่า มีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงในหลายมิติ ทั้งในระดับประเทศและระดับโลก ฉะนั้นการพัฒนาระบบ อาชีวศึกษาเพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) โดยสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา (สอศ.) ได้กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และ นโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสู่สากล พ.ศ. 2555-2569 สถาบันการ อาชีวศึกษา ที่เป็นพื้นที่เป้าหมายสำคัญที่ในการดำเนินงานตามนโยบายและแผนงาน ตามแนวนโยบายของ ประเทศ ดังนั้น การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงต้องมีการ ปรับตัวเพื่อเตรียมการในด้านต่างๆ โดยเฉพาะการเพิ่มประสิทธิภาพในระบบการบริหาร การอาชีวศึกษา ประกอบด้วยการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการอาชีวศึกษา ที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม การบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่สอดคล้องรองรับกับการพัฒนาประเทศ ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือใน การบริหารจัดการอาชีวศึกษา เพื่อให้สอดคล้องและตอบสนองการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของ รัฐบาล สถาบันการอาชีวศึกษา จึงเป็นสถานศึกษาที่มีความสำคัญและต้องดำเนินงานเพื่อให้ตอบสนองต่อ นโยบายดังกล่าว จากเหตุผลข้างต้นที่กล่าวมา ด้านการพัฒนากระบวนการอาชีวศึกษาเพื่อตอบสนองนโยบาย รัฐบาล และกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) และแนวทางการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการ พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 มาตรา 6 กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการผลิตและพัฒนาากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับ เทคโนโลยี ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ความต้องการของ ตลาดแรงงาน สภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานคณะกรรมการการ

อาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ) การจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพพระดับปริญญาตรี เพื่อผลิต และพัฒนา กำลังคนในวิชาชีพเทคโนโลยีปฏิบัติการ (ทล.บ.) เป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้อง กับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน จากกรอบแนวคิดของแผนพัฒนาพัฒนาการอาชีวศึกษา 2560 - 2578 สามารถกำหนดยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา โดยยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านการ อาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ มีเป้าหมายส่งเสริม สนับสนุนการ พัฒนากำลังคนด้านการอาชีวศึกษา มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการในการ พัฒนาประเทศสู่ประเทศไทย 4.0 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) นโยบาย ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษา ในระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2555 - 2569) การกำหนดนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีเป้าหมายการผลิตและแผนพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้ความสำคัญ กับคุณภาพผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเป็นสำคัญ โดยมุ่งปรับปรุง ปักจายสนับสนุนและกระบวนการจัดอาชีวศึกษาให้ เกิดคุณภาพ เพิ่มขีดความสามารถและสมรรถนะกำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้มีมาตรฐานวิชาชีพในระดับสากล (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ) สถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ยังพบปัญหาในการจัดการการศึกษาระดับทักษะวิชาชีพเฉพาะทางในการจัด หลักสูตรปริญญาตรีเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ การเปลี่ยนแปลงของนวัตกรรมเทคโนโลยีที่รวดเร็ว ทำให้ การจัดการศึกษามีความล้าหลังไม่ทันสมัย ไม่สอดคล้องกับเทคโนโลยีของภาคอุตสาหกรรมและสถาน ประกอบการ ซึ่งปัญหาของการดำเนินการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาในการดำเนินการในรอบ 9 ปี ของปฏิรูป การศึกษา (พ.ศ. 2542- พ.ศ.2551) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาชีวศึกษา สรุปประเด็นปัญหาที่ต้องได้รับการ พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการผลิตบัณฑิตระดับอาชีวศึกษาบัณฑิต ดังนี้ 1) ด้านคุณลักษณะ ของผู้สำเร็จการศึกษา 2) ด้านจัดการหลักสูตร 3) ด้านจัดการเรียนการสอน 4) ด้านครูผู้สอน 5) ด้านมาตรฐาน อาชีวศึกษา 6) ด้านบริหารจัดการ จากสภาพปัญหาดังกล่าว สถาบันการอาชีวศึกษา ยังพบว่าปัญหาการจัด การศึกษาด้านอาชีวศึกษาในปัจจุบันรวมถึงการผลิตบัณฑิตระดับอาชีวศึกษาบัณฑิต ไม่สามารถสนองตอบ ภารกิจของสถานศึกษา และสถาบันการอาชีวศึกษาได้อย่างครบถ้วน ในการเสริมสร้างความมั่นคงทาง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศตามโครงการพัฒนาเขต เศรษฐกิจพิเศษ EEC จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่อง อนาคตภาพการผลิตบัณฑิตระดับอาชีวศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในทศวรรษหน้า (2566-2576) เพื่อให้ ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกต่อการศึกษาไทยในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาอนาคตภาพการผลิตบัณฑิตระดับอาชีวศึกษาศึกษาบัณฑิตของสถาบันการอาชีวศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในทศวรรษหน้า (2566-2576)

ระเบียบวิธีวิจัย

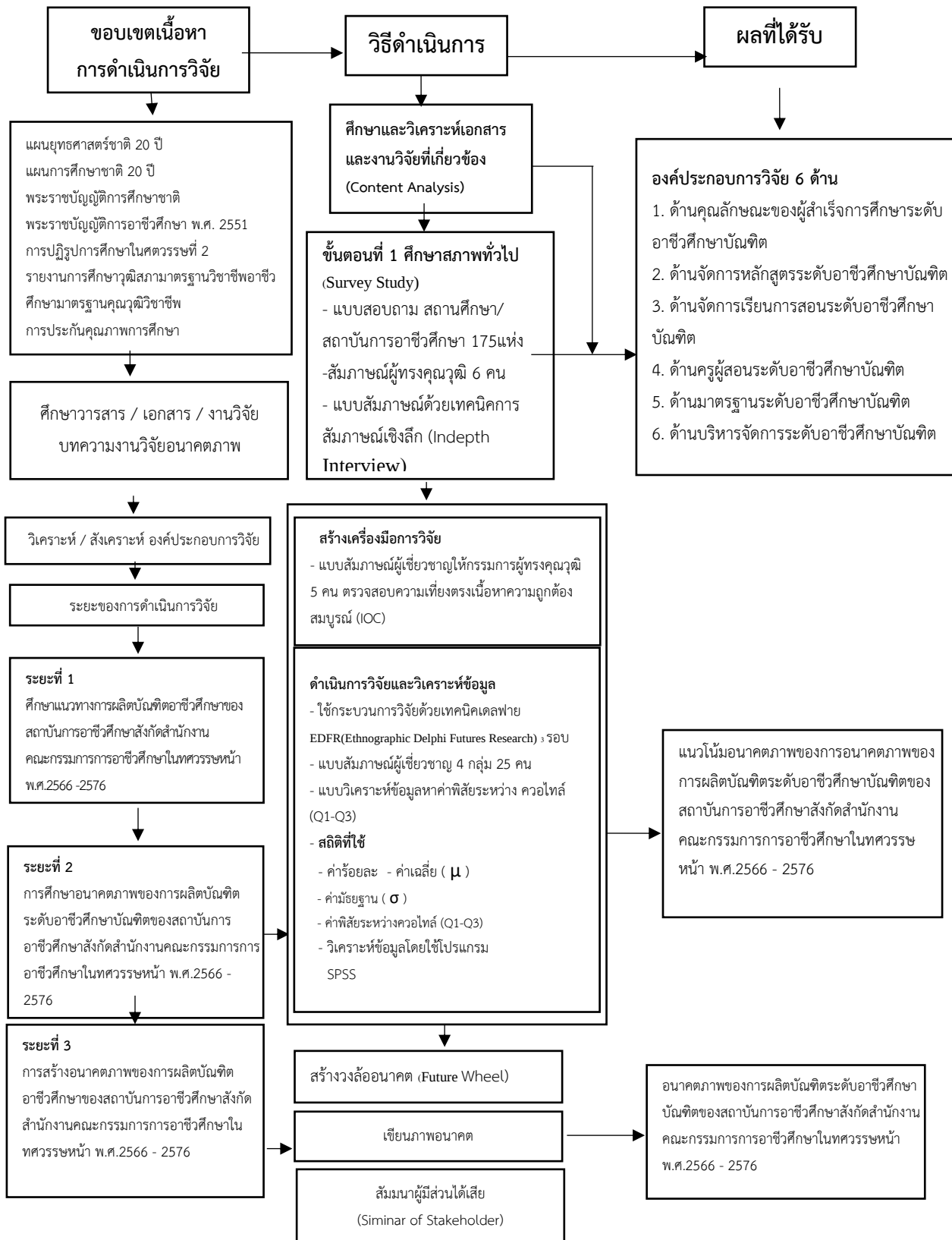
การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยอนาคตภาพการผลิตบัณฑิตระดับอาชีวศึกษาศึกษาบัณฑิตของสถาบันการ
อาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในทศวรรษหน้า (2566-2576) ด้วยเทคนิค
กระบวนการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) เป็นระเบียบวิธีวิจัยโดยการ
สอบถาม และสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ตามเกณฑ์ของ Macmillan (1971) กำหนดขั้นตอนในการวิจัย
ดำเนินการตามหลักการและกระบวนการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาองค์ประกอบและกรอบแนวคิดแนวทางการผลิตบัณฑิตระดับอาชีวศึกษาศึกษาบัณฑิต
ของสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในทศวรรษหน้า (2566-2576)

ระยะที่ 2 เพื่อนำเสนออนาคตภาพการผลิตบัณฑิตระดับอาชีวศึกษาศึกษาบัณฑิตของสถาบันการ
อาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในทศวรรษหน้า (2566-2576) ตามความคิดเห็น
ของผู้เชี่ยวชาญที่เป็นไปได้

ระยะที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลอนาคตภาพการผลิตบัณฑิตระดับอาชีวศึกษาศึกษาบัณฑิตของสถาบันการ
อาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา EDFR รอบที่ 2-3

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

แนวโน้มที่เป็นไปได้ทั้งหมดของอนาคตภาพการผลิตบัณฑิตระดับอาชีวศึกษามัธยมศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในทศวรรษหน้า (2566-2576)

1. ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษามัธยมศึกษา

ในอนาคตการผลิตนักศึกษาระดับอาชีวศึกษามัธยมศึกษาในสาขาวิชาชีพในด้านคุณภาพผู้เรียนของสถาบันการอาชีวศึกษา ควรต้องเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา การผลิตนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาของประเทศไทยนั้น ควรมุ่งที่การผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อให้มีทักษะและสมรรถนะด้าน เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยต้องสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและสถานประกอบการการสร้างภาคีเครือข่ายโดยเฉพาะภาคเอกชนและสถานประกอบการในอนาคต การผลิตนักศึกษาระดับอาชีวศึกษามัธยมศึกษาในสาขาวิชาชีพต้องให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์ด้วยการให้เรียนรู้จากการฝึกงานปฏิบัติจริงและเรียนรู้โลกการทำงานสมัยใหม่ก้าวทันนวัตกรรมและเทคโนโลยี สร้างผู้สำเร็จการศึกษาให้มีสมรรถนะสูงเป็นไปตามความต้องการของสถานประกอบการสู่มาตรฐานสากลโลก มีทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การทำหลักสูตรการเรียนการสอนของสถาบันการอาชีวศึกษาต้องสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ S-Curve , New S-Curve , และการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ EEC บัณฑิตสถาบันการอาชีวศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษามัธยมศึกษา ควรมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านสูง มีความรู้ความสามารถขั้นสูงในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงาน ผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดร.นิพนธ์ วรรณเวช นายสาโรจน์ เผ่าวงศ์กุล (2557) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตของผู้ใช้บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ประจำปีการศึกษา 2556 พบว่า คุณลักษณะบัณฑิตของผู้ใช้บัณฑิต ด้านคุณธรรมจริยธรรม ต้องการบัณฑิตที่มีเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ต่อศิษย์ มี คุณธรรมนำความรู้ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตอาสา (2557) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฝะกานาจ สุคนธรัตน์ และคณะ (2565) ศึกษาวิจัยเรื่อง พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา แผนกวิชาการตลาด วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ต้องมีความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความอดทน ความมีสัมมาคารวะ และความซื่อสัตย์ (2565)

2. ด้านการจัดการหลักสูตรระดับอาชีวศึกษามัธยมศึกษา

สถาบันการอาชีวศึกษาควรมีการขับเคลื่อนและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษามัธยมศึกษาควรผลักดันให้ภาคธุรกิจเอกชนเป็นกลไกในการพัฒนาอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคี โดยความร่วมมือของสภาหอการค้า สภาอุตสาหกรรม ทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด มีการพัฒนาหลักสูตรร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับ สถานประกอบการ สถาบันการอาชีวศึกษาและภาคเอกชนต้องให้ความสำคัญกับ 4 กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรมที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานการพัฒนาประเทศร่วมกัน (Infrastructure in

National Development) คือ 1. โครงสร้างพื้นฐานการพัฒนาประเทศ (Infrastructure Development) 2. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศดิจิทัล AI และเทคโนโลยีการสื่อสาร 3. ด้านการคมนาคมขนส่ง และ 4. ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) หลักสูตรการเรียนการสอนของสถาบันการอาชีวศึกษาต้องสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ S-Curve , New S-Curve , ในกลุ่ม 10 อุตสาหกรรมหลักในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ EEC ต้องจัดหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพสูง สอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอาชีวศึกษาบัณฑิต และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ และมาตรฐานอื่นๆ เช่น มาตรฐานอาเซียน หรือมาตรฐานโลก ด้านวิชาชีพ และสถานศึกษาสามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาด้านวิชาชีพได้อย่างมีคุณภาพ คือสถาบันการอาชีวศึกษาต้องพัฒนา 1.ด้านการพัฒนามาตรฐานอาชีพหรือสมรรถนะอาชีพ (Occupational / Competency Standards) 2. ควรให้มีการมุ่งเน้นการเรียนภาคปฏิบัติให้มีความชำนาญและเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพโดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ทันสมัยและการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล AI ในการนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน และ 3. ควรให้ผู้เรียนได้มีการฝึกทักษะประสบการณ์จริงในสถานประกอบการเพื่อให้เกิดทักษะความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ สถาบันการอาชีวศึกษาในอนาคตเป็นสถาบันการศึกษาหลักในด้านการผลิตนักศึกษาด้านอาชีวศึกษาวิชาชีพที่มีคุณภาพในการพัฒนาประเทศผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยสหชาติ สุดเรือง (2562) ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของผู้บริหารกับคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา โดยภาพรวมที่อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารให้ความสำคัญในการบริหารจัดการจัดการอาชีวศึกษา และตระหนักถึงการพัฒนากิจการ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเพื่อให้คุณภาพของผู้ฝึกอาชีพตรงตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และสมรรถนะวิชาชีพ (2562) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา รวมชมรัตน์ (2558) ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่เหมาะสมสำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคี การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี การจัดหลักสูตรตามมาตรฐานวิชาชีพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการบริหารจัดการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล (2558)

3. ด้านจัดการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษาบัณฑิต

การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศและรองรับโครงการ EEC (Eastern Economic Corridor) หรือ “โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก” สถาบันการอาชีวศึกษาต้องมีการวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนของอาชีวศึกษาให้ตรงตามความต้องการของภาคการผลิตอุตสาหกรรมและสถานประกอบการ มีเป้าหมายด้านคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ทักษะฝีมือและความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ การผลิตบัณฑิตอาชีวศึกษาในระดับปริญญาตรี ต้องมุ่งที่การ

พัฒนาทักษะฝีมือความเชี่ยวชาญนักศึกษาอาชีวศึกษาโดยเฉพาะระดับอาชีวศึกษาบัณฑิต เพื่อให้มีทักษะและสมรรถนะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม การผลิตนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาบัณฑิตในสาขาวิชาชีพในด้านทักษะฝีมือและความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและสมรรถนะวิชาชีพระดับอาชีวศึกษาบัณฑิตและต้องได้รับการรับรองจากสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพอาชีวศึกษา มีการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานด้วย ในอนาคต 10 ปีข้างหน้า นักศึกษาระดับอาชีวศึกษาบัณฑิตหรือระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีปฏิบัติการจำเป็นต้องมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศดิจิทัลในระดับสูงมาก สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักศึกษาระดับอาชีวศึกษาบัณฑิตต้องเป็นผู้มีความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษในระดับดี ผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญสืบ โพธิ์ศรี (2559) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดการคุณลักษณะแรงงานที่สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษา พบว่า การพัฒนาการจัดการคุณลักษณะแรงงานที่สำคัญของผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษา มีอยู่ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความสามารถทางทักษะวิชาชีพ 2) ด้านทักษะชีวิต 3) ด้านนิสัยอุตสาหกรรม 4) ด้านทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน และ 5) ด้านอื่น ๆ และการบริหารหลักสูตรประกอบด้วย P คือ การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร D คือ การจัดทำหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ C คือ การประเมินผลหลักสูตร และ A การปรับปรุงพัฒนาการบริหารหลักสูตร (2559) ขณะที่ Muldoon (2009) พบว่าหลักสูตรที่มีการเรียนรู้นอกเวลาเป็นวิธีการที่มีประโยชน์ในการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่นๆ รวมไปถึงความสามารถในการทำงานทำ และสอดคล้องกับงานวิจัยของไสว สีบุญจันทร์ (2565) ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี พบว่าผู้เรียนมีทักษะด้านความรู้ ทักษะการคิด ทักษะการประยุกต์ใช้ ทักษะชีวิตและการทำงานตรงตามศตวรรษที่ 21 (2565) สอดคล้องกับบทความของฤกษ์ชัย เพ็ชรคง (2559) กล่าวว่า สำหรับทักษะสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 นั้น ทักษะที่สำคัญได้แก่ 3R และ 4C ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้ 3 R ได้แก่ Reading (การอ่าน), การเขียน(Writing) และ คณิตศาสตร์ (Arithmetic) และ 4 C ได้แก่ (Critical Thinking - การคิดวิเคราะห์, Communication- การสื่อสาร Collaboration-การร่วมมือ และ Creativityความคิดสร้างสรรค์ รวมถึงทักษะชีวิตและอาชีพ และทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี และการบริหาร จัดการด้านการศึกษาแบบใหม่ สอดคล้องกับรายงานวิจัย Vocational Education and Training Workforce ของ Australian Government Productivity Commission Research Report (2011) ในอนาคตความต้องการแรงงานอาชีวศึกษาที่มีความสามารถ และ สมรรถนะทางเทคโนโลยีที่สูงจะมีมากขึ้น ดังนั้นการจะพัฒนาหลักสูตรใหม่ นั้นจะต้องเกิดจากการสำรวจความต้องการในภาคอุตสาหกรรมอย่างแท้จริง หลักสูตรต้องมีความยืดหยุ่นให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรม และ การจัดการเรียนการสอนจะต้องมาจากการฝึกปฏิบัติงานจริง (2554)

4. ด้านครูผู้สอนระดับอาชีวศึกษาระดับอนุปริญญา

ในอนาคตครูผู้สอนระดับอาชีวศึกษาระดับอนุปริญญาควรมีสมรรถนะในด้านวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพสูง ต้องเป็นที่ยอมรับของผู้เรียน ครูผู้สอนระดับอาชีวศึกษาระดับอนุปริญญาในระดับปริญญาตรีต้องพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา มีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital literacy) สถาบันการอาชีวศึกษาต้องส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนระดับอาชีวศึกษาระดับอนุปริญญาให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ มีสมรรถนะวิชาชีพ มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพในระดับสากล มีการฝึกอบรมให้ผู้สอนเข้าไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการ เพื่อเพิ่มทักษะความเชี่ยวชาญและ ประสบการณ์ของตนเอง มีองค์ความรู้ในสมรรถนะหลักเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ และสมรรถนะที่เชี่ยวชาญเฉพาะทาง มีการพัฒนาระบบการพัฒนาวิชาชีพของครูผู้สอนระดับอาชีวศึกษาระดับอนุปริญญาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่เปิดทำการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีปฏิบัติการ (ทล.บ.) ส่งเสริมให้มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพหรือ Professional Learning Community (PLC) พัฒนามาตรฐานสมรรถนะวิชาชีพครูอาชีวศึกษาระดับอาชีวศึกษาระดับอนุปริญญาให้ได้ตามมาตรฐานครูฝึกในสถานประกอบการ มีการพัฒนาด้านทักษะความรู้วิชาการและเทคโนโลยีสารสนเทศดิจิทัล การจัดทำสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย มีการพัฒนาด้านผลงานวิชาการ งานวิจัย และการคิดค้นนวัตกรรมการศึกษา (Educational Innovation) สนับสนุนให้ครูผู้สอนเขียนหนังสือ (Authored book) แต่งตำรา (text book) เขียนบทความวิจัย (Journal articles) หรือบทความวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารอิเล็กทรอนิกส์ (Journal article or in electronic journal) และสนับสนุนส่งเสริมให้ครูผู้สอนคิดค้นการสร้างงานนวัตกรรมใหม่ๆ (innovation) ที่มีความสำคัญในการผลิตนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาระดับอนุปริญญาในอนาคต ผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สนุ่น มีเพชร (2562) ศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะของครูในสถาบันอาชีวศึกษาตามกรอบมาตรฐานความรู้ และทักษะวิชาชีพ พบว่า ระดับสมรรถนะของครูในสถาบันอาชีวศึกษาตามกรอบมาตรฐานความรู้และทักษะวิชาชีพพบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2562) และสอดคล้องกับแนวคิดของอ่องจิต เมธยะประภาส (2562) ที่ได้กล่าวถึงครูในยุคศตวรรษที่ 21 ต้องมีลักษณะ efficient and effective สามารถใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั้งในฐานะที่เป็นผู้ผลิตผู้กระจายความรู้และผู้ใช้ความรู้ (2562) สอดคล้องกับงานวิจัยของ พุทธชาติ เกตุหิรัญ (2555) ที่พบว่าพฤติกรรมการสอนของครูส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ประกอบด้วย นโยบาย ความรู้ความเข้าใจ เทคนิคการสอน การฝึกอบรม ปฏิบัติการสอน นิเทศ ติดตาม และการจูงใจ (2555) ซึ่งสอดคล้องกับ OECD Reviews of Vocational Education and Training Teachers and Leaders in Vocational Education and Training (2021) ที่รายงานว่าควรจะมีการดึงดูดผู้เชี่ยวชาญในภาคอุตสาหกรรม เข้ามาเป็นบุคลากรครูในอาชีวศึกษา โดยสามารถที่จะจ้างผู้เชี่ยวชาญจากภาคอุตสาหกรรมที่ไม่มีคุณวุฒิ ด้านการสอนเข้ามาเป็นครูอาชีวศึกษาได้ หรือที่เรียกว่า industry - academic adjunct teacher และสอดคล้องกับรายงานการวิจัย อนาคตภาพของการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาตามความ

ต้องการของตลาดแรงงานและทิศทางการพัฒนาประเทศ (2561) ได้สรุปไว้ว่ากระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะในวิชาชีพต่าง ๆ จะต้องอาศัย ผู้เชี่ยวชาญมาช่วยสอนและแนะนำการสอนจัดกิจกรรมกับนักเรียน จะทำให้นักเรียนพร้อมปฏิบัติงานได้จริง ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนจำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือที่ดีจาก ภาคอุตสาหกรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ OECD Reviews of Vocational Education and Training Teachers and Leaders in Vocational Education and Training (2021) ที่ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาอาจารย์ที่สอนในระดับเทคโนโลยีควรจะต้องให้คณาจารย์ได้มีโอกาสในการพัฒนา กับสถานประกอบการ และทำวิจัยร่วมกัน กับภาคอุตสาหกรรม และสอดคล้องกับ Vocational Education and Training Workforce Australian Government Productivity Commission Research Report (2011) สรุปว่าลักษณะงานของครูอาชีวศึกษาที่แตกต่างจากครู ในสถานศึกษาทั่วไป คือการเป็นผู้เชี่ยวชาญทั้งสองเรื่อง (Dual Professional) ทั้งด้านการศึกษาและ ด้านภาคอุตสาหกรรม จะต้องมีความเข้าใจการปฏิบัติงานประจำวันในภาคอุตสาหกรรม การแก้ไขปัญหา และความท้าทาย ต้องมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับภาคอุตสาหกรรมถึงจะสามารถนำมาสู่คุณภาพที่ดีของครูอาชีวศึกษาได้

5. ด้านมาตรฐานอาชีวศึกษาระดับอาชีวศึกษามัธยมศึกษา

ในอนาคตการผลิตนักศึกษาระดับอาชีวศึกษามัธยมศึกษาในสาขาวิชาชีพในด้านมาตรฐานอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาซึ่งเป็นผู้ผลิตนักศึกษาระดับอาชีวศึกษามัธยมศึกษา (ทล.บ.) ต้องให้ความสำคัญในการสร้างมาตรฐานวิชาชีพอาชีวศึกษา เพื่อให้เกิดการยอมรับในเรื่องของคุณภาพบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากผู้ประกอบการทั้งภาครัฐ ธุรกิจ ภาคเอกชน มาตรฐานอาชีวศึกษาระดับอาชีวศึกษามัธยมศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาต้องจัดให้มีการประเมินมาตรฐานวิชาชีพในแต่ละหลักสูตร เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ (ทล.บ.) เพื่อให้เกิดสมรรถนะวิชาชีพ มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ วางแผน จัดการ ประเมินผล แก้ปัญหา ควบคุมงานสอนงาน และพัฒนางาน โดยบูรณาการความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน เน้นการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาสมรรถนะกำลังคนระดับเทคโนโลยี สูง ในอนาคตสถาบันการอาชีวศึกษาต้องพัฒนามาตรฐานการอาชีวศึกษาและการเรียนรู้ด้านวิชาชีพตลอดชีวิตให้กับผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษามัธยมศึกษา และ พัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะหลักสูตรวิชาชีพเฉพาะทาง ด้านมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพระดับอาชีวศึกษามัธยมศึกษา การผลิตบัณฑิตอาชีวศึกษาในอนาคตจะต้องได้รับการยอมรับในด้านคุณภาพ ทักษะ ฝีมือ ในวิชาชีพตามสาขาและมาตรฐานวิชาชีพในการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษามัธยมศึกษา ได้รับการยอมรับในระดับสากลและระดับโลก ผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กล่าวว่า นโยบายของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ภาครัฐและ ภาคเอกชน ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สอดคล้องกับแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 – 2579 สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 และ นำ นโยบาย วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ภาครัฐและภาคเอกชน มากำหนดเป็นกลยุทธ์และ วิธีการ

เพื่อการจัดการอาชีวศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 เพื่อใช้ในการ จัดการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาด้านอาชีวศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2561) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติ นาจิต (2565) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารอาชีวศึกษามาตรฐานคุณภาพ ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน คือ 1) มาตรฐาน ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) 2) มาตรฐานด้านกระบวนการ (Process) 3) มาตรฐานด้านผลผลิต (Output) 4) มาตรฐานด้านผลลัพธ์ (Outcome) การจัดการอาชีวศึกษาเป็นการผลิตและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษา และยกระดับคุณภาพวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผล (2565) และสอดคล้องกับข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) ที่กล่าวถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ในการจัดการ เรียนรู้หรือการจัดการศึกษาสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาที่ต้องมีความรอบรู้และเข้าใจใน เรื่องเนื้อหาวิชาที่สอน หลักสูตร ศาสตร์การสอนและเทคโนโลยีดิจิทัล ในการจัดการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาและสอดคล้องกับ Treleaven & Voola (2008) พบว่าการสร้างขอบเขตของกิจกรรมการเรียนรู้ และใช้วิธีการประเมินผลการ เรียนรู้ อย่างหลากหลายตามเกณฑ์มาตรฐาน และการประกันคุณภาพผลการเรียนรู้ของผู้เรียน สามารถใช้ในการ พัฒนาคูณลักษณะของบัณฑิตสู่นานาชาติ (2008)

6. ด้านบริหารจัดการระดับอาชีวศึกษابัณฑิต

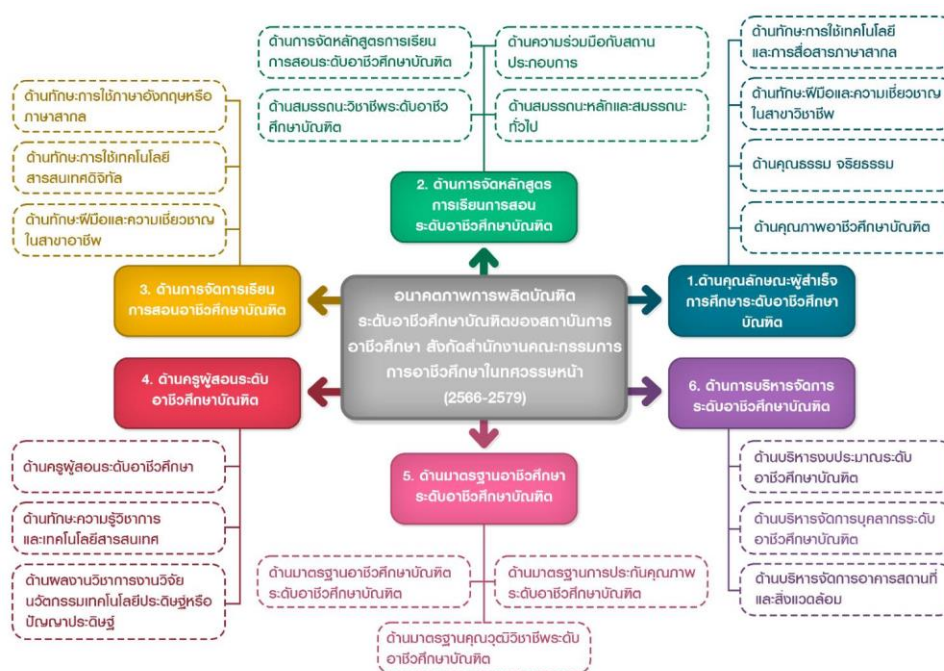
ในอนาคตรับการบริหารงบประมาณ ต้องมีการกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไปสู่สถาบันการอาชีวศึกษาทั้ง 23 แห่งทั่วประเทศอย่างทั่วถึงเพื่อให้มีความคล่องตัวในการใช้จ่ายงบประมาณในการพัฒนาและการจัดการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษابัณฑิต สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาต้องกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณลงสู่สถาบันการอาชีวศึกษา และให้มีความเป็นอิสระในการบริหารงบประมาณไปอย่างมีประสิทธิภาพ บริหารงบประมาณโดยใช้หลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ สามารถจัดระบบสนับสนุนค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาสำหรับผู้เรียนระดับอาชีวศึกษابัณฑิตอย่างเพียงพอ ด้านบริหารจัดการบุคลากร สถาบันการอาชีวศึกษาต้องพัฒนาบุคลากรและเพิ่มพูนความรู้ที่เกี่ยวกับการทำงานในสถาบันเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของบุคลากร การเพิ่มอัตราค่าจ้างเงินเดือน เงินวิทยฐานะ ค่าตอบแทนตำแหน่งทางวิชาการ สถาบันการอาชีวศึกษาต้องพัฒนาระบบการประเมินสมรรถนะครูผู้สอนตามมาตรฐานวิชาชีพ พัฒนาและสร้างสถานศึกษาให้เป็น Smart College ให้มีความทันสมัย มีการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมให้มีบรรยากาศที่ดี ในอนาคตสถาบันการอาชีวศึกษาต้องสร้างบริบทภูมิทัศน์และบริบทภูมิสังคมให้เป็นสถาบันการอาชีวศึกษาที่ผลิตบัณฑิตอาชีวศึกษาอย่างมีคุณภาพ ผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับบทความของ นิยม ศรีวิเศษ (2560) เรื่องการปฏิรูปการบริหารงบประมาณสถาบันการอาชีวศึกษา กล่าวว่าแนวทางการปฏิรูปการบริหารงบประมาณของสถาบันการอาชีวศึกษาเพื่อให้การบริหารงบประมาณสถาบันมีประสิทธิภาพทางการ ดำเนินการดังนี้ 1. ให้สถาบันการอาชีวศึกษาทุกสถาบันเป็นผู้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาและจัดทำคำของบประมาณตาม มาตรา 25 (1) (พรบ.การอาชีวศึกษา

2551) 2. การจัดสรรงบประมาณ ควรพิจารณาจัดสรรแต่ละหมวดตามลำดับความสำคัญที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาของสถาบัน 3. การดำเนินการบริหารจัดการรายได้ตามมาตรา 20,21,22 และมาตรา 25 (1) แห่งพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ.2551 ผู้บริหารสถาบันและผู้อำนวยการวิทยาลัย จะต้องร่วมกันดำเนินการอย่างจริงจัง เพื่อระดมทรัพยากรทั้งภาครัฐ และเอกชนโดยมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาการอาชีวศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตาม สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะต้องกระจายอำนาจการบริหารไปสู่สถาบันการอาชีวศึกษาอย่างเต็มรูปแบบเท่านั้น (2560)

สรุปผลการวิจัย

อนาคตภาพการผลิตบัณฑิตระดับอาชีวศึกษาบัณฑิตของสถาบันการอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในทศวรรษหน้า (2566-2576)

ภาพอนาคตภาพการผลิตบัณฑิตระดับอาชีวศึกษาบัณฑิตของสถาบันการอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในทศวรรษหน้า (2566-2576) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ด้าน คือ 1) ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาบัณฑิต จะประกอบด้วย ด้านคุณภาพอาชีวศึกษาบัณฑิต ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านทักษะฝีมือและความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารภาษาสากล 2) ด้านจัดการหลักสูตรระดับอาชีวศึกษาบัณฑิต ประกอบด้วย ด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษาบัณฑิต ด้านสมรรถนะวิชาชีพระดับอาชีวศึกษาบัณฑิต ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ 3) ด้านจัดการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษาบัณฑิต ประกอบด้วย ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศดิจิทัล ด้านทักษะการใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาสากล ด้านทักษะฝีมือและความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ 4) ด้านครูผู้สอนระดับอาชีวศึกษาบัณฑิต ประกอบด้วย ด้านครูผู้สอน ด้านผลงานวิชาการ งานวิจัยนวัตกรรม เทคโนโลยีสิ่งประดิษฐ์หรือปัญญาประดิษฐ์ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านทักษะความรู้วิชาการและเทคโนโลยีสารสนเทศ 5) ด้านมาตรฐานอาชีวศึกษาระดับอาชีวศึกษาบัณฑิต ประกอบด้วย ด้านมาตรฐานอาชีวศึกษาระดับอาชีวศึกษาบัณฑิต ด้านมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอาชีวศึกษาบัณฑิต ด้านมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ และ 6) ด้านบริหารจัดการระดับอาชีวศึกษาบัณฑิต ประกอบด้วย ด้านบริหารจัดการงบประมาณระดับอาชีวศึกษาบัณฑิต ด้านบริหารจัดการบุคลากรระดับอาชีวศึกษาบัณฑิต ด้านบริหารจัดการอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

รูปที่ 1 อนาคตภาพการผลิตบัณฑิตระดับอาชีวศึกษามัธยมศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในทศวรรษหน้า (2566-2579)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1.1 นำไปพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษามัธยมศึกษา ปริญญาตรี สาขา เทคโนโลยีบัณฑิต (ทล.บ.) ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานอย่างมีคุณภาพ

1.2 นำไปพัฒนาในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางด้านวิชาการร่วมกับสถานประกอบการ ในรูปแบบการจัดการศึกษาทวิภาคีอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 นำไปพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษามัธยมศึกษา ปริญญาตรี สาขา เทคโนโลยีบัณฑิต (ทล.บ.) ให้มีความทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 กระทรวงศึกษาธิการ ใช้เป็นข้อมูลประกอบในการกำหนดนโยบายการผลิตบัณฑิตระดับ อาชีวศึกษามัธยมศึกษาสำหรับสถาบันการอาชีวศึกษาและสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องในการผลิตกำลังคนของการ อาชีวศึกษา

1.2 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ใช้เป็นข้อมูลประกอบในการกำหนดแนวทาง และ การวางแผนผลิตกำลังคนสายอาชีพที่มีคุณภาพสนองความต้องการของประเทศในอนาคต

1.3 ผลการศึกษาอนาคตภาพการผลิตบัณฑิตระดับอาชีวศึกษามหาวิทยาลัยของสถาบันการอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถใช้เป็นแนวทางการกำหนดนโยบายการบริหารสถาบันการอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อปฏิรูปการศึกษาอย่างยั่งยืนต่อไป

3. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

3.1 นำรูปแบบภาพอนาคตภาพการผลิตบัณฑิตระดับอาชีวศึกษามหาวิทยาลัยของสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นำใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการจัดการเรียนการสอน การวางแผนการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก สถานประกอบการร่วมกันพัฒนาหลักสูตร การจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาที่จำเป็น และการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานของการบริหารงานด้านปฏิรูปการศึกษาของอาชีวศึกษาต่อไปในอนาคต

3.2 นำไปใช้ในการจัดการศึกษารูปแบบทวิภาคีระหว่างสถาบันการอาชีวศึกษาและสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรม ที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศไทยแลนด์ 4.0 กลุ่มอุตสาหกรรม S – Curve , New S – Curve และการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

3.2 นำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาเตรียมการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะสูง ได้รับการรับรองจากสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน และองค์กรระหว่างประเทศ มาตรฐานสากลนานาชาติ

เอกสารอ้างอิง

- จินตนา รวมชมรัตน์. (2558). รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในวิทยาลัย อาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารเพื่อการพัฒนาการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี; 2558.
- นิพนธ์ วรรณเวช และ สารโจน์ เผ่าวงศากุล. (2557). การศึกษาคูณลักษณะบัณฑิตของผู้ใช้บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี. ประจำปีการศึกษา 2556-2557.
- นิติ นาขิต. (2565). การบริหารอาชีวศึกษาด้านธุรกิจและบริการสู่มาตรฐานคุณภาพ. *e-Journal of Education Studies, Burapha University*. 4 (1), 1-16.
- นิยม ศรีวิเศษ. (2560). การปฏิรูปการบริหารงบประมาณสถาบันการอาชีวศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4 (2560) อุบลราชธานี: 2560
- บุญสืบ โพธิ์ศรี. (2559). การบริหารหลักสูตรเพื่อสร้างคุณลักษณะแรงงานฝีมืออาชีพในระดับอาชีวศึกษา *The Journal of the Veridian E-Journal, Silpakorn University*. 9 (1), 1268-1287.

- ผะกานาจ สุขคนธรัตน์ และคณะ. (2565). พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา แผนกวิชาการตลาดวิทยาลัย
อาชีวศึกษาสงขลา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎี
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. *วารสารพิกุล*. 20 (1), 143-166.
- สหชาติ สุดเรือง. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของผู้บริหารกับคุณภาพ
ของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สนุ่น มีเพชร. (2562). สมรรถนะของครูในสถาบันอาชีวศึกษาตามกรอบมาตรฐานความรู้ และทักษะวิชาชีพ
วารสารการวิจัยการบริหารและการพัฒนาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง. 9 (1), 52-60.
- ไสว สีบุญจันดี. (2565). รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยการบริหาร
แบบมุ่งผลสัมฤทธิ์วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี. *วารสารวิจัยและนวัตกรรม*. 5 (1), 126-147.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดการ
อาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เรื่องที่ 1 การจัดการ
อาชีวศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2562* ลิขสิทธิ์ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและ
วิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2561). *แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตาม
มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2546). *พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการ
บ้านเมืองที่ดี*. 1 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 120/ตอนที่ 100 ก/หน้า 1/9 ตุลาคม 2546.
- อ่องจิต เมธยะประภาส. (2562). ลักษณะครูในศตวรรษที่ 21. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ มีนาคม 2567.
แหล่งที่มา: <http://www.slideplayer.mcu.ac.th>. (2562).
- Treleaven, L. & Voola, R. (2008). "Integrating the development of graduate attributes
through constructive alignment." *Journal of Marketing Education*. 30 (2).